

ตัวอย่างข้อทดสอบ

ข้อทดสอบ 1

1. กฎหมายอาญาเกี่ยวข้องกับอาชญาวิทยาอย่างไรหรือไม่

2. สามีนั่งกรรยาไปเที่ยว กลับถึงบ้านตอนดึก ปีนหน้าต่างขึ้นเรือน สุนัขเห่า ภรรยาตื่นขึ้นเห็นคนปีนหน้าต่าง ร้องถามว่าใคร ไม่มีเสียงตอบ ภรรยาสำคัญผิดว่าเป็นคนร้ายจึงใช้ไม้ตีไปที่มือสามีนั่งเกาะขอบหน้าต่างอยู่ เป็นเหตุให้มือสามีนหลุดจากขอบหน้าต่างพลัดตกลงไปทับคอ ถูกตอทิมถึงแก่ความตาย ภรรยามีความผิดประการใดหรือไม่

3. บิดและเบียร์วไปกินเลี้ยง แขนวเสื่ออกไว้รวมกัน บิดเสียบปากกาของตนไว้ที่เสื่ออกของเบียร์วโดยสำคัญผิดว่าเป็นเสื่ออกของตน เบียร์วสวมเสื่ออกนั้นกลับบ้าน อีกหลายสัปดาห์ต่อมาจึงเห็นปากกาของบิดเสียบอยู่กับเสื่ออก จึงเอาปากกาไว้เป็นของตนเสีย บิดมาทวงก็ไม่ยอมคืนให้ อ้างว่าเป็นของตนซื้อมา บิดไม่มีทางเอาคืน ครั้นเบียร์วเผลอจึงฉกฉวยเอาปากกา นั้นคืนไป ดังนี้ เบียร์วและบิดมีความผิดประการใดหรือไม่.

กรณี 1

1. อาชญาวิทยา ศึกษาถึงสาเหตุแห่งการกระทำผิด แล้วจึงเกิดนโยบายทางอาญา โดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาถึงสาเหตุดังกล่าว แล้วมากำหนดมาตรการเพื่อป้องกันบำบัดเยียวยาแก่ผู้ที่ก่อให้เกิดภัยอันตรายในสังคม จากนโยบายนี้เอง รัฐจึงต้องกำหนดว่า การกระทำอย่างไรที่ควรถือเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ โดยบัญญัติเป็นกฎหมายอาญา.

2. ภรรยาทำร้ายสามีโดยสำคัญผิดว่าเป็นคนร้าย ความสำคัญผิดมิได้เกิดด้วยความประมาทของภรรยา ถ้าสามีเป็นคนร้ายจริง การกระทำของภรรยาย่อมเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 68 ฉะนั้นภรรยาจึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 62.

3. เบี้ยวไม่มีเจตนาเอาปากกาของบิดไป แต่มีเจตนาทุจริตเบียดบังเอาปากกาเป็นของตน เมื่อปากกาได้อยู่ในความครอบครองของตนแล้ว เบี้ยวจึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ แต่มีความผิดฐานยักยอกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 352

บิดฉกฉวยเอาปากกาไปจากเบี้ยว แต่เป็นทรัพย์ของตนเอง ขาดองค์ประกอบที่จะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ บิดไม่มีความผิด.

ข้อทดสอบ 2

1. ห้อยและโชนเรียนวิชาอยู่ดงกะพันแล้วมาทดลองกัน ห้อยใช้มีดฟันแขนโชนโดยเชื่อว่าฟันไม่เข้า แต่เมื่อฟันไปแล้วปรากฏว่าฟันเข้า แขนโชนขาดและมีดยังพลาดไปถูกคอหัวขาดตายด้วย หัวเป็นบิดาของห้อย ดังนี้ห้อยมีผิดมีโทษประการใด.

2. ผัวเมียปลุกเรืออยู่ในที่เปลี่ยว ขโมยซุกซุม กลางคืนนอนคนละห้องเพื่อระวังขโมยคืนหนึ่งตอนดึกมีเสียงสุนัขเห่ากรรโชก เมียไปแอบดูคนร้ายที่ฝาห้องของผัวซึ่งมีดมาก ผัวตื่นขึ้นเห็นคนยืนอยู่ที่ฝาห้อง เข้าใจว่าเป็นคนร้ายจึงหยิบไม้ตีไป 1 ที ถูกศีรษะเมียแตก ผัวมีผิดประการใดหรือไม่.

3. ลูกตั้งใจจะฆ่าพ่อ เห็นเพื่อนเดินมาในเวลากลางคืน เข้าใจว่าเป็นพ่อ จึงใช้ปืนยิงไป กระสุนปืนถูกเพื่อนตาย ลูกมีผิดประการใด

เฉลย 2

1. ห้อยใช้มีดฟันแขนโหน ห้อยย่อมเล็งเห็นผลว่าโหนจะต้องรับอันตราย จึงเป็นการกระทำโดยเจตนา ผิดฐานทำร้ายร่างกาย

โหนแขนขาด เป็นอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 297

ห้อยฟันพลาดไปถูกหัว เป็นการกระทำโดยพลาดตามมาตรา 60 ต้องถือว่าห้อยเจตนาฟันหัว แต่ไม่เจตนาฆ่า คงมีแต่เจตนาทำร้าย ห้อยจึงมีผิดฐานฆ่าหัวโดยไม่เจตนาตามมาตรา 290 วรรคแรก

หัวเป็นบิดาห้อย ห้อยจะต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 290 วรรคสอง แต่โทษหนักขึ้นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างห้อยและหัว จึงนำมาตรา 290 วรรคสอง มาใช้บังคับเพื่อลงโทษห้อยให้หนักขึ้นไม่ได้ คงต้องบังคับตามมาตรา 290 วรรคแรก

การกระทำของห้อยเป็นกรรมเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ต้องใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดลงโทษ (มาตรา 90) คือมาตรา 290 วรรคแรก

2. ผัวไม่มีความผิด ผัวกระทำไปโดยสำคัญผิดว่าเมียเป็นคนร้าย ซึ่งถ้าเป็นคนร้ายจริง การกระทำของผัวก็เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 68 ผัวไม่มีความผิดอยู่แล้ว ฉะนั้นแม้ข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นไม่มีอยู่จริง ผัวย่อมไม่มีความผิดเช่นเดียวกัน (มาตรา 62 วรรคแรก ผัวมิได้สำคัญผิดด้วยความประมาท จึงไม่ต้องบังคับตามวรรคสอง).

3. ลูกมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 จะแก้ตัวว่าตนมิได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ (มาตรา 61) ไม่ผิดตามมาตรา 289 เพราะผู้ถูกฆ่าเป็นเพื่อน ไม่ใช่บุพการี.

ข้อทดสอบ 3

1. นายจ้อยเป็นพนักงานสับเหล็กวางรถไฟเพื่อมิให้รถชนกัน นายจ้อยเสพสุรามีนเมา แล้วหลับไป ไม่ได้สับเหล็กตามหน้าที่ เป็นเหตุให้รถไฟสองขบวนชนกัน คนโดยสารขบวนรถไฟถึงแก่ความตาย ดังนี้ นายจ้อยมีความผิดประการใดหรือไม่.

2. นางสาวหนูเผาะกระดาศไหว้เจ้าอยู่ในบ้าน ควันตลปไปทั้งบ้าน นายนกเดินผ่านมา เข้าใจว่าไฟไหม้ จึงพึ่งประตูบ้านของนางสาวหนูเพื่อจะเข้าไปช่วยดับไฟ นางสาวหนูสำคัญว่า นายนกเป็นคนร้ายเข้ามาปล้นทรัพย์ จึงคว้าไม้ขว้างนายนก แต่ไม่ถูก ดังนี้ นายนก และนางสาวหนู มีความผิดประการใด หรือไม่.

3. นายเก่งเชื่อมั่นว่าตนเป็นคนอยู่คงกะพัน ขอให้นายกล้าใช้มีดฟันแขนตน นายกล้าคิดว่านายเก่งหนังเหนียว ฟันไม่เข้า จึงใช้มีดฟันแขนนายเก่ง แต่ฟันไม่ถูก กลับพลาดไปถูก ศีรษะเด็กซึ่งนั่งอยู่ เด็กถึงแก่ความตาย ดังนี้ นายกล้ามีความผิดประการใด หรือไม่.

เลขที่ 3

1. รถไฟชนกันก็ด้วยการงดเว้นการที่จกต้องกระทำของนายจ้อย เป็นการกระทำในทางลบตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 วรรคสุดท้าย การกระทำนี้เป็นการกระทำโดยประมาท และเป็นเหตุให้ผู้โดยสารรถไฟถึงแก่ความตาย นายจ้อยจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 291.

2. นายนกมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 358 แต่ นายนกได้กระทำโดยสำคัญผิดว่าไฟไหม้ ถ้าข้อเท็จจริงมีอยู่จริงจะทำให้ไม่ต้องรับโทษเพราะเป็นการกระทำความผิดด้วยความจำเป็นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 67 ดังนั้นนายนกย่อมได้รับยกเว้นโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 62

นางสาวหนูใช้ไม้ขว้างนายนกโดยสำคัญผิดว่าเป็นผู้ร้าย ถ้าข้อเท็จจริงมีอยู่จริง การกระทำของนางสาวหนูก็เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 68 ซึ่งไม่มีความผิด ดังนั้นนางสาวหนูย่อมไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 62.

3. นายกล้าฟันนายเก่งเป็นการกระทำโดยเจตนาทำร้าย เพราะย่อมเล็งเห็นผลของการกระทำ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 วรรคสอง แต่ผลของการกระทำเกิดแก่เด็กโดยพลาดไป ต้องถือว่านายกล้ากระทำโดยเจตนาทำร้ายแก่เด็กตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60 เมื่อเป็นเหตุให้เด็กถึงแก่ความตาย นายกล้าจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290.

ข้อทดสอบ 4

1. ภรรยาป่วยถึงขนาดสมองเสื่อมไม่รับรู้อะไรเลย ร่างกายเคลื่อนไหวไม่ได้ คงมีชีวิตอยู่โดยอาศัยเครื่องมือแพทย์ช่วยให้หายใจอยู่เท่านั้น สามีผู้เป็นแพทย์เกิดความสงสาร เพราะภรรยาจะต้องอยู่ในสภาพเช่นนี้ตลอดไป จึงงดใช้เครื่องมือแพทย์ดังกล่าว เป็นเหตุให้ภรรยาหายใจไม่ได้ และถึงแก่ความตาย ดังนี้ สามีมีความผิดประการใด หรือไม่.

2. นายจืดและนายหวานต่างฝากสร้อยคอไว้กับนายเค็มคนละเส้น สร้อยของคนทั้งสองคล้ายคลึงกัน ต่อมานายเค็มต้องการเอาสร้อยของนายจืดไปให้คู่รัก แต่หยิบสร้อยผิดเส้น โดยไปหยิบเอาสร้อยของนายหวานไปให้คู่รัก นายเค็มมารู้ภายหลัง เมื่อนายหวานมาขอรับสร้อยคืน นายเค็มก็เลยเอาสร้อยของนายจืดให้นายหวานไป ดังนั้นนายเค็มมีความผิดประการใด หรือไม่.

3. โจรเข้าปล้นและจะฆ่าเจ้าทรัพย์ กำลังเงื้อมดาบจะฟัน เจ้าทรัพย์จึงใช้ปืนยิงโจรคนที่เงื้อมดาบจะฟัน แต่ยิงพลาดไปถูกโจรอีกคนหนึ่ง และกระสุนยังได้ทะลุไปถูกตำรวจที่วิ่งเข้ามาจะช่วยเจ้าทรัพย์ ตำรวจตาย โจรไม่ตาย ดังนี้เจ้าทรัพย์มีความผิดประการใดหรือไม่.

เฉลย 4

1. สามีฆ่าภรรยาด้วยการงดเว้นการที่จักต้องกระทำตามมาตรา 59 วรรคท้าย โดยเจตนาฆ่า มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288.
2. นายเค็มมีความผิดฐานยักยอกทรัพย์ของนายหวานตามมาตรา 352 การกระทำโดยเจตนาเบียดบังทรัพย์ของนายจืดแต่ไปเบียดบังเอาทรัพย์ของนายหวานโดยสำคัญผิดตามมาตรา 61 นายเค็มจะยกความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนา มิได้ และนายเค็มยังมีความผิดฐานยักยอกทรัพย์ของนายจืดตามมาตรา 352 อีกกรรมหนึ่ง เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ต้องลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดตามมาตรา 91.
3. เป็นการกระทำโดยพลาดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 60 ที่โจรและตำรวจต้องกระสุนปืนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าทรัพย์ตามมาตรา 68 เจ้าทรัพย์จึงไม่มีความผิด.

ข้อทดสอบ 5

1. นายม่วงป่วยเป็นไข้จับสั่น นายมิดเป็นหมอผีเชื่อว่าผีเข้าสิงนายม่วง จึงทำพิธีไล่ผีโดยใช้หวายเขียนนายม่วงขณะนอนอยู่ นายม่วงรู้ตัวจึงกิ้งตัวหลบ หวายไม่ถูกนายม่วง แต่กลับพลาดไปถูกเครื่องลายครามของนายม่วงแตกเสียหาย นายมิดมีความผิดฐานใดหรือไม่.

2. นายช้อนและนายช่อมเป็นเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน นายช้อนเห็นตำราของนายช่อมเล่มหนึ่งไว้ในชั้นเรียน จึงเก็บเอาไปบ้านโดยตั้งใจจะคืนให้นายช่อมในวันรุ่งขึ้น แต่เมื่อกลับไปถึงบ้านได้เอาตำรานั้นมาอ่าน เห็นเป็นตำราตีราคาแพง จึงเก็บไว้เป็นของตนเอง ต่อมานายช่อมมาทวงคืน นายช้อนได้หลอกว่าตำราได้หายไปเสียแล้ว ดังนั้นนายช้อนมีความผิดประการใดหรือไม่.

3. นายซ่าโกรธนายแซว จึงฝากคำตำหนิกับคนใช้ว่า นายแซวเป็นคนชาติสุนัข แต่ขณะฝากคำตำหนินั้นบังเอิญนายแซวเดินผ่านมาข้างหลังโดยนายซ่าไม่รู้ตัว นายซ่ามีความผิดประการใด.

เฉลย 5

1. นายมีดไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ แต่มีความผิดฐานพยายามทำร้ายร่างกาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 295, 80.
2. นายช้อนมีความผิดฐานยักยอก ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 352.
3. นายซ่าไม่มีเจตนาดูหมิ่นซึ่งหน้า จึงไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 393.

ข้อทดสอบ 6

1. สามีต้องการหลอกล่อภรรยา ปลอมตนเป็นคนอื่นแล้วเข้ากอดปล้ำทำอนาจาร ภรรยา
ภรรยาสำคัญว่าเป็นคนร้ายจึงคว้าไฟฉายตีไป แต่พลาดไปถูกน้องของตนเองซึ่งนอนอยู่ข้าง ๆ
ศีรษะแตก ดังนี้ ภรรยามีความผิดประการใดหรือไม่.

2. หลานถือวิสาสะเอาเสื้อของลุงไปใช้ ลุงรู้แล้วก็ไม่ว่าอะไร ต่อมาหลานขอเงินจะ
ไปเที่ยว ลุงไม่ให้ หลานจึงเอาเสื้อของลุงตัวที่ตนใช้อยู่นั้นไปขายเสีย ได้เงินมาใช้จ่ายในการ
ไปเที่ยว ครั้นลุงทวงเสื้อคืน หลานบอกว่าเสื้อถูกขโมยลักไป ดังนี้ หลานมีความผิดประการใด
หรือไม่.

3. นางเอี้ยงไปเล่นไฟ เอาบุตรที่ยังแบเบาะและยังไม่หย่านมไปด้วย โดยวางไว้ข้างวงไฟ
นางเอี้ยงเล่นไฟได้เสียจนเพลิง บุตรหิวนมตื่นไปมา พลิกตกเรือนคอกหักตาย ดังนี้นางเอี้ยงมี
ความผิดประการใดหรือไม่.

เฉลย 6

1. ภริยาสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 62 วรรคแรก ถ้าข้อเท็จจริงมีอยู่จริง การกระทำก็เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 68 ซึ่งไม่มีความผิด ส่วนการกระทำโดยพลานั้นเป็นผลสืบเนื่องจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ภริยาจึงไม่มีความผิด.

2. หลานมีความผิดฐานยกยอกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 352.

3. เป็นการกระทำตามมาตรา 59 วรรคท้ายโดยประมาท เป็นเหตุให้บุตรถึงแก่ความตาย นางเอี้ยงจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 291.

ข้อทดสอบ 7

1. นายสิงห์ติดเฮโรอีน มารดาขอร้องให้งดเสพยา นายสิงห์เชื่อฟังมารดาจึงงดเสพยา เป็นเหตุให้นายสิงห์ป่วยแล้วเกิดอาการคลุ้มคลั่งถึงขนาดจิดฟันเพื่อน สำคัญผิดว่ามารดาซึ่งจะ มาป้อนอาหารเป็นศัตรูที่กำลังมาฆ่าตน จึงคว้ามืดปลายแหลมแทงมารดาไป แต่พลาด กำลัง จะแทงซ้ำ นายเต็ดเพื่อนบ้านจึงได้ใช้ไม้ตีแขนนายสิงห์ที่ถือมีด แขนนายสิงห์หัก ดังนั้นนายสิงห์ และนายเต็ดมีความรับผิดชอบทางอาญาประการใดหรือไม่.

2. นายโจดรับจ้างเป็นยามชายฝั่งคอยช่วยคนจมน้ำ ได้เห็นคนที่กำลังเล่นน้ำทะเลกำลัง จะจมน้ำตาย นายโจดจึงรีบว่ายน้ำออกไปช่วย แต่ครั้นเข้าไปจวนจะถึงตัวคนที่กำลังจะจมน้ำ นายโจดจำได้ว่าเป็นนายเขลาซึ่งเคยเป็นคู่อาฆาตกันมาก่อน จึงกลับใจไม่ช่วย ปล่อยให้ นายเขลาจมน้ำตาย ดังนี้ นายโจดมีความผิดประการใดหรือไม่.

3. นายทราสมคบกับเพื่อนไปลักรถยนต์ของบิดาซึ่งจอดอยู่ในโรงรถเคียงคู่กับรถยนต์ ของปู่ สำคัญผิดว่ารถยนต์ของปู่เป็นรถของบิดา นายทราสมกับเพื่อนจึงช่วยกันเข็นรถของปู่ออกไป นอกโรงรถ พอดีมียามมาจับไว้ได้ นายทราสมและเพื่อนจะต้องรับผิดชอบทางอาญาประการใดหรือไม่.

เฉลย 7

1. นายสิงห์มีความผิดฐานพยายามฆ่ามารดา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 ประกอบมาตรา 80 และมาตรา 62 วรรคท้าย แต่ไม่ต้องรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 65 นายเต็ดไม่มีความผิดตามมาตรา 295 เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา 68.

2. นายโจดมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 เพราะการฆ่าได้แก่การกระทำตามความหมายของมาตรา 59 วรรคท้าย และมีเจตนาฆ่าตามวรรคสอง ก็มีความผิด ตามมาตรา 374 ด้วย.

3. นายทราวมและเพื่อนมีความผิดฐานลักทรัพย์สำเร็จ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 335 จะแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนามิได้ (มาตรา 61) เฉพาะนายทราวมมีเหตุส่วนตัว ตามมาตรา 71 คือเป็นความผิดอันยอมความมิได้ และศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ (มาตรา 89).

ข้อทดสอบ 8

1. นายห้อยและนายโหนพากันออกล่าสัตว์ในป่า ได้แยกไปคนละทิศ นายห้อยเห็นนายโหนวิ่งผ่านหน้าไป เข้าใจว่าเป็นแก๊ง จึงใช้ปืนยิงแต่ไม่ถูก ส่วนนายโหนเมื่อถูกยิงก็สำคัญว่านายห้อยคิดไม่ซื่อจะฆ่าตน พอนายห้อยจะยิงเป็นนัดที่สอง นายโหนจึงยิงนายห้อย แต่ไม่ถูก กระสุนพลาดไปถูกนายแห่งคนเดินทางตาย นายห้อยและนายโหนมีความผิดประการใดหรือไม่

2. นายไ้คนวิกลจริตเห็นลิงเป็นคนและเป็นเพื่อนของตน จึงไปแหย่ลิงดูของนายเป็ม ลิงจะกัดนายไ้ นายไ้จึงตีลิงตาย ดังนั้นนายไ้มีความรับผิดชอบทางอาญาประการใด.

3. นายเกรที่ตั้งใจจะลักแหวนของป้า เห็นแหวนของมารดาวางอยู่เข้าใจว่าเป็นแหวนของป้า จึงลักแหวนของมารดาไปขาย ดังนั้น นายเกรต้องรับผิดชอบทางอาญาประการใดหรือไม่.

เฉลย 8

1. นายห้อยกระทำโดยประมาท แต่ไม่เป็นเหตุให้นายโหนได้รับอันตราย จึงไม่มีความผิด นายโหนยิงนายห้อยโดยสำคัญผิด ถ้าข้อเท็จจริงมีอยู่จริงตามที่สำคัญผิด การกระทำของนายโหนไม่มีความผิด เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 62, 68 การที่นายโหนยิงพลาดไปถูกนายแห่งตายเป็นผลสืบเนื่องมาจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย นายโหนจึงไม่มีความผิด.

2. นายไ้มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ จะอ้างว่ากระทำด้วยความจำเป็นไม่ได้เพราะเป็นผู้เข้าไปแย่งชิงเอง แต่นายไ้ไม่ต้องรับโทษเพราะวิกลจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 65.

3. นายเกรมีมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 แต่แหวนเป็นของมรดก กฎหมายให้เป็นความผิดอันยอมความกันได้ และศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดฐานลักทรัพย์เพียงใดก็ได้ตามมาตรา 71.

ข้อทดสอบ 9

1. นายเส้าได้ยื่นคนพูดกันว่านายชื่อนินทาทน จึงไปคอยดักฟังปากนายชื่อน นายเส้าเห็น นายแปเดินมา สำคัญผิดว่าเป็นนายชื่อน เพราะรูปร่างคล้ายกัน จึงใช้มีดฟันไปที่ปากนายแป นายแปหลบทัน มีดพลาดไปถูกนายไม้มิ่งซึ่งเดินมากับนายแปตรงที่ก้านคอ นายไม้มิ่งรอดถึงแก่ ความตายทันที นายเส้าต้องรับผิดทางอาญาประการใด.

2. ฟ้องว่าจำเลยใช้ลูกระเบิดขว้างรถจักรยานยนต์ของนายใหม่เสียหาย ขอให้ลงโทษ จำเลยฐานทำให้เสียหายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 358 แต่ข้อเท็จจริงในทางพิจารณา ได้ความว่าจำเลยมีเจตนาขว้างลูกระเบิดไปที่รถจักรยานสามล้อของนายเก่า แต่ขว้างพลาดไปถูก รถจักรยานยนต์ของนายใหม่เสียหาย ดังนี้ ศาลจะลงโทษจำเลยได้หรือไม่.

3. นายมะกรูดถือวิสาสะลอบเอารถยนต์ของนายแดงโมไปใช้ ซึ่งแต่ก่อนนายแดงโม ก็เคยให้นายมะกรูดเอาไปใช้ นายมะกรูดเอารถยนต์ไปใช้ได้สองสามวัน กลับเอาไปขายให้นาย มะนาวอย่างงุบงิบในราคาถูกมาก นายมะนาวรับซื้อไว้แล้ว ต่อมาทราบว่านายแดงโมไปแจ้งความ ใ้ว่ารถยนต์ถูกคนร้ายลักไป นายมะนาวเกรงว่าจะมีความผิดมาถึงตัว จึงนำรถยนต์นั้นไปคืน ให้นายแดงโม ดังนี้ นายมะกรูดและนายมะนาวมีความผิดประการใดหรือไม่.

เฉลย 9

1. นายเสนาเจตนาจะฟันนายชื้อ แต่ได้ฟันนายแปงโดยสำคัญผิด จะยกความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ (ป.อาญา ม.61) นายเสนามีเจตนาทำร้าย แต่ผลของการกระทำเกิดแก่นายแปงโดยพลาดไป ต้องถือว่านายเสนามีเจตนาทำร้ายนายแปง (ป.อาญา ม.60) เมื่อการทำร้ายเป็นเหตุให้นายแปงถึงแก่ความตาย นายเสนาต้องมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยไม่เจตนา ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 290.

2. จำเลยเจตนากระทำให้ทรัพย์สินของนายเก่าเสียหาย แต่ผลของการกระทำเกิดแก่ทรัพย์สินของนายใหม่ ทำให้เสียหายโดยพลาดไป ถือว่าจำเลยกระทำโดยเจตนาทำให้ทรัพย์สินของนายใหม่เสียหาย (ป.อาญา ม.60) มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 358 อยู่แล้ว แม้ข้อเท็จจริงในทางพิจารณาจะได้รับความแตกต่างในสาระสำคัญและจำเลยไม่ได้หลงข้อต่อสู้ (ป.วิ. อาญา ม.192 วรรคสอง).

3. นายมะกรูดมีความผิดฐานยกยอกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 352

นายมะนาวมีความผิดฐานรับของโจรตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 357.

ข้อทดสอบ 10

1. นายชิวเห็นลิงเดินมา สำคัญว่าเป็นนายดีซึ่งตนต้องการฆ่า จึงใช้ปืนยิงไปที่ลิง ลิงหลบ กระสุนไม่ถูกลิง แต่พลาดไปถูกบิดาของตนเองถึงตาบอด ดังนี้ นายชิวมีความผิดประการใดหรือไม่

2. สามีลักทรัพย์ของภริยา ขณะลงมือลัก ภริยาเห็นเข้าได้ใช้ไม้ตีข้อมือสามี สามีจึงเอาทรัพย์ไปไม่ได้ ดังนี้ สามีและภริยาต่างมีความผิดประการใดหรือไม่

3. นายแดงเดินเข้าไปในละแวกบ้านเวลากลางคืน สนัขไล่เห่าตลอดทาง มีเด็กวิ่งสวนทางมา ตรงนั้นมีด นายแดงเข้าใจว่าเป็นสุนัขจึงใช้ไม้ตีไปถูกศีรษะเด็กแตก ดังนี้ นายแดงมีความผิดประการใดหรือไม่

ภาค 10

1. นายชิวมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 ประกอบด้วยมาตรา 80 ไม่ต้องรับโทษหนักขึ้นตามมาตรา 289 (1) ทั้งนี้อยู่ในบังคับมาตรา 60.

2. สามีมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334, 80 แต่ไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 71

ภรรยาไม่มีความผิด เพราะการกระทำของภรรยาเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 68.

3. นายแดงไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรค 3 และความรู้ข้อเท็จจริงนั้นไม่ได้เกิดขึ้นด้วยความประมาทของนายแดง ตามมาตรา 62 วรรค 2 นายแดงจึงไม่มีความผิด.

ข้อทดสอบ 11

1. นายโดดเจตนาลักทรัพย์ของนายดาว ได้ลอบเอาเครื่องรับวิทยุไปจากการครอบครองของนายดาวหนึ่งเครื่อง โดยนายโดดสำคัญผิดคิดว่าเครื่องรับวิทยุเครื่องนั้นเป็นของนายดาว แต่ความจริงเป็นของนายโดดที่ฝากนายดาวไว้ เมื่อนายโดดได้เครื่องรับวิทยุดังกล่าวไปแล้วได้นำไปขายให้นายเดี่ยว นายเดี่ยวรู้ว่าเป็นของที่นายโดดลอบเอามาจากการครอบครองของนายดาว แต่เห็นว่าราคาถูกมากจึงรับซื้อไว้ นายโดด นายเดี่ยว มีความผิดประการใดหรือไม่.

2. คนร้ายกำลังจะฆ่าบิดา บุตรจึงยิงไปที่คนร้าย กระสุนถูกคนร้ายแล้วทะลุไปถูกบิดาของตนเอง คนร้ายไม่ตาย บิดาตาย ดังนี้ บุตรมีความผิดประการใดหรือไม่.

3. นายแห่งเห็นคนเมาอนอยู่บนทางรถไฟ จึงอุ้มคนเมา เพราะรถไฟกำลังแล่นมา แต่เมื่ออุ้มขึ้นมาแล้วจึงรู้ว่าคนเมานั้นเป็นนายเขียวซึ่งเป็นคู่อริกันมาก่อน เลยวางนายเขียวไว้บนทางรถไฟในที่เดิม รถไฟแล่นมาทับนายเขียวตาย นายแห่งมีความผิดหรือไม่ ประการใด.

เจดีย์ ๑๑

1. นายโตดไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ เพราะเครื่องรับวิทยุเป็นของนายโตด นายเดี่ยวไม่มีความผิดฐานรับของโจร เพราะทรัพย์สินที่นายเดี่ยวรับไว้ไม่ใช่ทรัพย์สินที่ได้มาโดยการกระทำความผิด.
2. บุตรไม่มีความผิดฐานพยายามฆ่าคนร้าย เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 68 และไม่มีความผิดฐานฆ่าบิดา เพราะเป็นการกระทำโดยพลาด บิดาตายเป็นผลสืบเนื่องจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย.
3. นายแห่งมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288.

ข้อทดสอบ 12

1. นายสั่งให้คนใช้เฝ้าบ้าน โดยตนออกจากบ้านไปแต่ตอนเย็น บอกคนใช้ว่าจะกลับในวันรุ่งขึ้นตอนเช้า แต่นายกลับมาก่อนกำหนดคือกลับในตอนกลางคืน ไขกุญแจเข้าบ้าน คนใช้สำคัญผิดคิดว่าเป็นคนร้ายลักทรัพย์ ไม่ทันดูให้ดีว่าเป็นนายของตนหรือคนร้าย ได้ใช้ปืนยิงไปที่หลังหลายนัด ถูกนายตาย คนใช้มีความผิดมีโทษประการใด.

2. เจ้าของโรงลิเกใช้เส้นลวดซึ่งไว้ตามรั้วไม้โรงลิเกเพื่อป้องกันมิให้คนข้ามรั้วเข้าไปดูลิเก แล้วปล่อยกระแสไฟฟ้า 220 โวลท์ไปตามเส้นลวด บังเอิญมีผู้ไปจับรั้ว นี้วถูกเส้นลวดกระแสไฟฟ้าแล่นสู่ร่างกายถึงแก่ความตาย เจ้าของโรงลิเกมีความผิดประการใดหรือไม่.

3. ชายโกรธหญิงเพราะหญิงไม่รัก จึงต่อยหญิง หญิงล้มศีรษะฟาดแ่งหินแล้วสลบไป ชายเห็นหญิงมีสร้อยคอสรวยอยู่คิดอยากได้ จึงถอดสร้อยเอาไปเป็นของตน เมื่อหญิงฟื้นขึ้นเห็นชายกำลังถือสร้อยนั้นอยู่จึงขอร้องคืน ชายอ้างว่าเป็นสร้อยของชาย หญิงจึงคว้าสร้อยไปจากชายแล้วรีบหนีไป ชายและหญิงมีความผิดหรือไม่ประการใด.

กรณี 12

1. คนใช้ยิงนายโดยสำคัญผิดว่านายเป็นคนร้าย เป็นกรณีสำคัญผิดตามมาตรา 62 วรรคแรก การกระทำของคนใช้เป็นกรณีกินสมควรแก่เหตุ ฉะนั้น คนใช้จึงมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 ประกอบด้วยมาตรา 68, 69

ความสำคัญผิดของคนใช้ได้เกิดขึ้นด้วยความประมาท กรณีต้องด้วยประมวลกฎหมายอาญามาตรา 62 วรรคสอง จึงต้องรับผิดฐานฆ่าคนตายโดยประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 ด้วย

การกระทำของคนใช้เป็นกรรมเดียวต้องด้วยกฎหมายหลายบท ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 ใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักลงโทษ คือประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 ประกอบ ด้วยมาตรา 68, 69.

2. การกระทำของเจ้าของโรงลิเกเป็นการทำร้ายผู้อื่นเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย แต่เจตนาของเจ้าของโรงลิเกยังถือไม่ได้ว่ามีเจตนาฆ่า คงมีเพียงเจตนาทำร้าย จึงมีความผิด ฐานฆ่าคนตายโดยไม่เจตนาตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 290.

3. ชายมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 295 กระทงหนึ่ง และผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 อีกกระทงหนึ่ง ไม่ผิดฐานชิงทรัพย์ เพราะชายต้อยหญิง ไม่ใช่เพื่อการใดดังที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 339

หญิงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์หรือชิงทรัพย์ เพราะสร้อยเป็นของหญิงเอง.

ข้อทดสอบ 13

1. มารดาคลอดทารก มีร่างกายพิกลพิการ แพทย์ลงความเห็นว่าจะมีชีวิตรอดอยู่ไม่เกินครึ่งเดือน มารดามีความสงสารมาก ไม่ต้องการให้ทารกต้องทนรับกรรมต่อไป จึงไม่ให้น้ำและนํ้านมจนทารกถึงแก่ความตาย มารดามีความผิดประการใดหรือไม่.

2. นายหิยมตั้งใจทำร้ายบิดา เห็นนายหาญเดินมาในเวลากลางคืนสำคัญว่าเป็นบิดา จึงใช้ไม้ตีไป นายหาญหลบไม้พลาดไปถูกนายหอยศิระชะแตก นายหอยไม่ยอมรักษาบาดแผล บาดแผลเกิดเป็นพิษ นายหอยได้ตายเพราะพิษบาดแผลนั้นใน 7 วันต่อมา ดังนั้นนายหิยมมีความผิดประการใดหรือไม่.

3. หนุ่มลอบเข้าไปหาสาวถึงในบ้านยามวิกาลตามเวลาที่สาวได้นัดหมายไว้ แต่บังเอิญบิดาของสาวซึ่งเป็นเจ้าบ้านมาพบ สำคัญว่าเป็นคนร้ายบุกกรุกเข้าไปลักทรัพย์ จึงจับหนุ่มส่งตำรวจ ดังนั้น หนุ่มและบิดาของสาวมีความผิดประการใดหรือไม่.

1. การงดเว้นของมารดาเป็นการกระทำในทางลบตามมาตรา 59 วรรคท้าย มารดาได้กระทำคือฆ่าทารกตาย และได้มีเจตนาฆ่า แม้จะฆ่าด้วยความสงสารก็ไม่ใช่เหตุให้พ้นความรับผิดชอบ มารดาจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288.

2. นายเหี้ยมมีเจตนาทำร้ายต่อบิดา แต่ได้กระทำต่อนายหาญโดยสำคัญผิด จะแก้ตัวว่าไม่ได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ (ป.อาญา ม.61) การทำร้ายได้พลาดไปถูกนายหอย ก็ต้องถือว่าได้กระทำโดยเจตนาต่อนายหอยซึ่งเป็นบุคคลที่รับผลร้าย (ป.อาญา ม.60) เมื่อนายหอยตายเพราะพิษบาดแผลที่ถูกทำร้าย นายเหี้ยมจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 290.

3. หนุ่มเข้าไปในบ้านอันเป็นเคหสถานของผู้อื่นโดยมีเหตุอันสมควร จึงไม่เป็นความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 364 บิดาของสาวจับหนุ่มไม่เป็นความผิดต่อเสรีภาพ เพราะสำคัญผิดในข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 62.

ข้อทดสอบ 14

ข้อ 1. ป้าเลี้ยงหลานซึ่งกำพร้าบิดามารดาตั้งแต่เยาว์จนเป็นหนุ่มใหญ่ ต่อมาป้าป่วยเจ็บจนไม่สามารถลุกนั่งได้ หลานต้องทำอาหารป้อนเรื่อยมา วันหนึ่งหลานไปเที่ยวสงกรานต์เพลินไม่ได้ทำอาหารป้อนป้าอย่างเคย เป็นเหตุให้ป้าตายเพราะอดอาหาร ดังนี้ หลานมีความผิดฐานใดหรือไม่.

ข้อ 2. นายพาลโกรธนายดี เห็นรถยนต์ของนายเฉยจอดอยู่ สำคัญผิดว่าเป็นรถของนายดี จึงใช้ก้อนหินขว้างไป แต่พลาดไปถูกรถยนต์ของนายจำเสียหาย ดังนี้ นายพาลมีความผิดฐานใด หรือไม่.

ข้อ 3. นายวุ่นไปหาพิน ถูกช่างป่าไล่ นายวุ่นเห็นจวนตัวจึงหนีเข้าไปในบ้านของนายวาย นายวายไม่ยอมให้เข้า นายวุ่นคงขึ้นเข้าไป นายวายจึงชดชวางโดยผลึกนายวุ่นล้มลง ดังนี้ นายวุ่นและนายวายมีความผิดประการใดหรือไม่.

เลข 14

ข้อ 1. หลานมีการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลมิให้ป่าตาย หลานได้งดเว้นการที่จักต้องกระทำ ป่าจึงตาย หลานจึงได้ชื่อว่าได้ฆ่าป่าตามนัย ป.อาญา มาตรา 59 วรรคท้าย การกระทำของหลานเป็นการกระทำโดยประมาทตาม มาตรา 59 วรรค 4 หลานจึงมีความผิดตาม มาตรา 291.

ข้อ 2. นายพาลเจตนาจะขวางรถยนต์ของนายดี แม้จะสำคัญผิดว่ารถของนายเจเป็นรถของนายดี นายพาลจะยกความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ ตาม ป.อาญา ม.61 เมื่อนายพาลเจตนาขวางรถของนายดี แต่ผลจากการขวางไปเกิดกับรถของนายจำ โดยพลาดไป กฎหมายให้ถือว่านายพาลกระทำโดยเจตนาแก่นายจำซึ่งเป็นบุคคลซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำนั้นตาม ม.60 นายพาลจึงมีความผิดฐานทำให้เสียหายตาม ม.358

ข้อ 3. นายวุ่นมีความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อาญา ม.364 แต่ได้กระทำความผิดด้วยความจำเป็นตาม ม.67 จึงไม่ต้องรับโทษ

นายวายไม่มีความผิด เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตาม ม.68

ข้อทดสอบ 15

ข้อ 1. นายแดงและนายดำยืนคุยกันอยู่ นายเขียวผลักนายแดงไปให้ชนนายดำ นายดำถูกนายแดงชนล้ม บังเอิญศีรษะนายดำไปพาดแวงหินถึงแก่ความตาย ดังนี้ นายเขียวและนายแดงมีความผิดประการใด

ข้อ 2. โจรตั้งใจจะเข้าลักทรัพย์ในบ้านนายสี แต่เข้าบ้านผิด เข้าไปลักทรัพย์ในบ้านนายสา เมื่อรู้ตัวว่าเข้าไปลักทรัพย์ผิดเจ้าของ จึงเอาทรัพย์นั้นไปคืนไว้อย่างเดิม โจรมีความผิดหรือไม่เพียงใด

ข้อ 3. นายเช่าชุบชิบบอกนายเที่ยงว่า นางสาวฉันทนาลักลอบได้เสียกับชาย ต่อมา นายป่ายมาถามนายเที่ยงว่านายเช่ามาชุบชิบอะไร นายเที่ยงก็เล่าข้อความตามที่นายเช่าชุบชิบให้นายป่ายฟัง ดังนี้ นายเที่ยงมีความผิดหรือไม่

เฉลย 15

ข้อ 1. นายเขียวฆ่านายดำโดยไม่เจตนา มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290 นายแดงไม่มีความผิด เพราะความผิดที่เกิดขึ้น มิใช่การกระทำของนายแดง

ข้อ 2. โจรมีเจตนากระทำต่อนายสี แต่ไปกระทำต่อนายสา โจรจะแก้ตัวว่าตนมิได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 61 โจรจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ ในเคหะสถาน ตามมาตรา 335 และเป็นความผิดสำเร็จ มิใช่พยายามกระทำความผิด

ข้อ 3. ข้อความที่นายเที่ยงเล่าให้นายปายฟังเป็นข้อความหมิ่นประมาท โดยประการที่น่าจะทำให้นางสาวฉันทนาเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง เมื่อนายเที่ยงกล่าวออกไป แม้จะถูกถามก็ดี นายเที่ยงต้องสำนึกในการกระทำและเล็งเห็นผลของการกระทำ ถือได้ว่านายเที่ยงเจตนาใส่ความนางสาวฉันทนา นายเที่ยงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326

ข้อทดสอบ 16

ข้อ 1. นายดำ เป็นพนักงานรถไฟ มีหน้าที่ปิดเปิดสัญญาณตรงทางรถไฟที่มีถนนตัดผ่านเพื่อมิให้รถไฟและรถยนต์ชนกัน นายดำดื่มสุราแล้วกลับไป ไม่เปิดปิดสัญญาณ เป็นเหตุให้รถไฟและรถยนต์ชนกันมีคนตาย นายดำมีความผิดอย่างไรหรือไม่.

ข้อ 2. นายชิวชอบรังแกผู้หญิง เห็นนางสาวชื่นเดินมา ก็เข้าขวางหน้าและใช้คำขู่เย้าเสียดสีจนนางสาวชื่นอดทนไม่ได้ จึงหยิบก้อนหินขว้างนายชิว นายชิวหลบ ก้อนหินไม่ถูกนายชิวพลาดไปถูกนายช้ำบิดนางสาวชื่นซึ่งกำลังเข้ามาห้าม นายช้ำศีรษะแตก ดังนี้ นางสาวชื่นมีความผิดประการใดหรือไม่.

ข้อ 3. นายมีนเข้าสอบวิชากฎหมาย แต่ตอบไม่ได้ นึกโมโหตัวเอง จึงหยิบปากกาที่วางอยู่ข้างตัวที่มลงบนโต๊ะ ทำให้ปากกาเสียหายใช้การไม่ได้ โดยนายมีนเข้าใจว่าปากกาดำนั้นเป็นของตนเอง ความจริงเป็นปากกาของเพื่อนซึ่งนั่งอยู่ข้าง ๆ ทั้งนี้เพราะนายมีนขาดความระมัดระวังไม่ดูให้ดีเสียก่อนว่าปากกาเป็นของใคร ดังนี้ นายมีนมีความผิดประการใดหรือไม่.

ข้อ 1. นายดำได้กระทำตามความหมายของ ป.อาญา มาตรา 59 วรรคสุดท้าย และกระทำโดยประมาทตาม มาตรา 59 วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย จึงมีความผิดตาม มาตรา 291

ข้อ 2. นางสาวซิ่นเจตนาทำร้ายร่างกายนายชิว แต่ผลไปเกิดแก่นายช้ำโดยพลาดไป ป.อาญา มาตรา 60 ให้ถือว่านางสาวซิ่นเจตนากระทำต่อนายช้ำ นางสาวซิ่นจึงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตาม ป.อาญา มาตรา 295 แต่จะนำมาตรา 296 ซึ่งมีโทษหนักขึ้นมาลงโทษนางสาวซิ่นไม่ได้ ที่นางสาวซิ่นทำร้ายร่างกายนายช้ำ เป็นผลสืบเนื่องจากการกระทำโดยเหตุบันดาลโทสะตาม มาตรา 72 ศาลจะลงโทษให้น้อยลงกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้

ข้อ 3. ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์จะต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา นายมินไม่รู้ข้อเท็จจริงที่ว่าปากกานั้นเป็นของผู้อื่นอันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่านายมินประสงค์ต่อผลหรือย่อมจะเล็งเห็นผลของการกระทำไม่ได้ (ตาม ป.อาญา มาตรา 59 วรรคสาม) นายมินไม่มีเจตนาทำให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหาย จึงไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ แม้การไม่รู้ข้อเท็จจริงนี้ได้เกิดขึ้นด้วยความประมาท ซึ่งอาจจะต้องรับผิดตาม มาตรา 62 วรรคสอง ก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะว่า การทำให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหายโดยประมาทจะต้องรับโทษ นายมินจึงไม่มีความผิด

ข้อทดสอบ 17

ข้อ 1. มารดาคลอดบุตรได้สองเดือน มีงานเต็นรำอยู่ใกล้บ้าน มารดาไปในงานนั้น โดยตั้งใจไปเพียงประเดี้ยวเดียว ได้ทิ้งบุตรไว้ในบ้าน ไม่มีคนดูแล มารดาไปเพลินกับงานเต็นรำ จนตลอดคืน จึงนึกถึงบุตร รีบกลับมามีบ้าน ปรากฏว่าบุตรหิวนม พลิกตัวจนตกเตียงไม้ที่มดตา ตาบอด ดังนี้ มารดามีความผิดประการใดหรือไม่.

ข้อ 2. นายอาฆาตโกรธนางสาวฉันทนา จึงเขียนจดหมายปิดผนึกส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียนถึงนางสาวฉันทนา มีข้อความว่านางสาวฉันทนาเป็นโสเภณี นางสาวฉันทนา รับและอ่านจดหมายแล้วเห็นว่าเป็นการดูหมิ่น จึงนำจดหมายไปแจ้งความแก่ตำรวจ ดังนี้ นายอาฆาตมีความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือไม่.

ข้อ 3. นายโจราเจตนาลักรถจักรยานของนายแดง เห็นรถจักรยานของนายดำซึ่งจอด อยู่คู่กับรถจักรยานของนายแดง รถของนายดำและนายแดงมีลักษณะคล้ายกัน นายโจราสำคัญ ว่ารถของนายดำเป็นรถของนายแดง จึงเอารถของนายดำไป ไปได้สองวา นายแดงเห็นเข้า ได้เข้าขัดขวางโดยผลักนายโจราล้มลงศีรษะแตก นายโจราจึงเอารถไปไม่ได้ ดังนี้ นายโจรา และนายแดงมีความผิดประการใดหรือไม่.

เลข 17

ข้อ 1. มารดาได้กระทำตามความหมายของมาตรา 59 วรรคท้าย เป็นการกระทำที่เป็นเหตุให้บุตรรับอันตรายสาหัส (ตาบอด) และเป็นการกระทำโดยประมาทตามมาตรา 59 วรรคสี่ จึงมีความผิดตามมาตรา 300 และมารดาทอดทิ้งบุตรซึ่งพึ่งตนเองไม่ได้ เป็นความผิดตามมาตรา 307, 308 ด้วย

ข้อ 2. จดหมายของนายอาฆาตมีข้อความใส่ความนางสาวฉันทนา แต่นายอาฆาตมิได้ใส่ความหรือเจตนาใส่ความต่อบุคคลที่สาม จึงไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.อาญา มาตรา 326

ข้อ 3. นายโจราลักรถของนายดำโดยสำคัญผิด จะแก้ตัวว่าตนมิได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ (ป.อาญา มาตรา 61) นายโจราจึงมีความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ป.อาญา มาตรา 334 และเป็นความผิดสำเร็จ ส่วนนายแดงไม่มีความผิด เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตาม ป.อาญา มาตรา 68.

ข้อทดสอบ 18

ข้อ 1. สามีนีภรรยาไปเที่ยวกลางคืน กลับบ้านเวลาตีก็ ภรรยาได้ยินเสียงสุนัขเห่า และมีเสียงประตูเปิด เห็นคนเดินตะคุ่ม ๆ อยู่ ร้องถามว่าใครก็ไม่มีเสียงตอบ ภรรยาเข้าใจว่าเป็นคนร้าย จึงใช้ไม้ขว้างออกไป ถูกคนนั้นล้มลง ศีรษะแตก แล้วมีคนในบ้านช่วยจับไว้ได้ ปรากฏว่าเป็นสามีของตนเอง ดังนี้ ภรียามีความผิดประการใดหรือไม่

ข้อ 2. นายฉิ่งเจตนาฆ่านายฉับ ได้พายเรือไปหานายฉับที่แพ เห็นนายฉับกำลังจะจมน้ำ อยู่ในแม่น้ำ นายฉับร้องเรียกให้นายฉิ่งช่วย นายฉิ่งไม่ช่วย ปล่อยให้ นายฉับตายสมตามเจตนาของตน ดังนี้ นายฉิ่งมีความผิดอย่างไรหรือไม่

ข้อ 3. คนร้ายเจตนาจะลักรถยนต์ของนายสี เห็นรถยนต์ของนายสาจอดอยู่ เข้าใจว่ารถยนต์คันนั้นเป็นของนายสี และเห็นนายสายืนอยู่ข้างรถก็เข้าใจว่านายสาเป็นคนขับรถ คนร้ายจึงได้สกัดจิตนายสาให้ส่งกุญแจรถ แล้วคนร้ายก็ขับรถยนต์คันนั้นไป คนร้ายมีความผิดประการใด

เฉลย 18

ข้อ 1. ถ้าข้อเท็จจริงมีอยู่จริง การกระทำของภรรยาไม่เป็นความผิด เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตาม ป.อาญา มาตรา 68 แม้ว่าข้อเท็จจริงไม่มีอยู่จริง แต่ภรรยาสำคัญผิดว่ามีอยู่จริง ภรรยายอมไม่มีความผิดตามมาตรา 62

ข้อ 2. นายฉิ่งมีความผิดลหุโทษตาม ป.อาญา มาตรา 374 ไม่มีความผิดตาม มาตรา 288 เพราะไม่ใช้การกระทำของนายฉิ่งตามความหมายของ มาตรา 59 วรรคท้าย

ข้อ 3. คนร้ายเจตนาจะลักทรัพย์ของนายสี แต่ลักทรัพย์ของนายสาไปโดยสำคัญผิดตาม ป.อาญา มาตรา 61 คนร้ายจะแก้ตัวว่าตนมิได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่ คนร้ายลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย สกตจิตเพื่อความสะดวกแก่การลักทรัพย์และให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์ จึงมีความผิดฐานชิงทรัพย์ ตามมาตรา 339

ข้อทดสอบ 19

ข้อ 1. เด็กชายน้อยอายุเจ็ดปี เอาผ้าขาวม้าของนายใหญ่ซึ่งเป็นโรคจิตไปเป็นของตน พอนายใหญ่รู้ว่าเด็กชายน้อยลัก จึงตามไปขกเด็กชายน้อยปากแตกในขณะที่นายใหญ่ไม่สามารถรู้ผิดชอบ ดังนี้ เด็กชายน้อยและนายใหญ่มีความรับผิดในทางอาญาประการใด.

ข้อ 2. นายบวมเห็นนายบีกำลังยืนหันหลังคุยกับนายดิบและนายสุก นายบวมเจตนาทำร้ายนายดิบ จึงผลักหลังนายบีเพื่อให้ไปชนนายดิบ นายบีถูกผลักเซจะไปชนนายดิบ นายดิบหลบทัน ตัวนายบีจึงถลาไปถูกนายสุก นายสุกล้มศีรษะฟาดแ่งหินถึงแก่ความตาย ดังนี้ นายบวมและนายบีมีความผิดประการใดหรือไม่.

ข้อ 3. ยามชายฝั่งรับจ้างคอยดูแลช่วยคนจมน้ำ ขณะทำหน้าที่อยู่ได้ดื่มสุราจนเมาแล้วหลับไป ระหว่างนั้นมีคนออกไปว่ายน้ำแล้วเกิดเป็นตะคิว ร้องเรียกให้ยามและคนที่อยู่บนฝั่งช่วย ยามยังหลับ ไม่มีคนออกไปช่วย จึงจมน้ำตาย ดังนี้ ยามมีความผิดประการใดหรือไม่.

ข้อ 1. เด็กชายน้อยมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 แต่อายุยังไม่เกินเจ็ดปี จึงไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 73 นายใหญ่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายตามมาตรา 295 แต่กระทำความผิดขณะไม่สามารถรู้ผิดชอบเพราะเป็นโรคจิต จึงไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 65

ข้อ 2. นายบวมเจตนาทำร้ายนายดิบโดยเอาตัวนายบีเป็นเครื่องมือในการทำร้าย ผลของการกระทำเกิดแก่นายสุกโดยพลาดไป มาตรา 60 ให้ถือว่านายบวมกระทำโดยเจตนาแก่นายสุก ซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำนั้น นายบวมเป็นตัวการทำร้ายนายสุกจนเป็นเหตุให้นายสุกถึงแก่ความตาย จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 290 ความผิดดังกล่าวไม่ใช่การกระทำของนายบี นายบีจึงไม่มีความผิด

ข้อ 3. การให้เกิดผลขึ้น คือคนจมน้ำตาย โดยยามงดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผลอันนั้น ได้ชื่อว่ายามได้กระทำให้คนตายตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 วรรคสุดท้าย และการที่ยามตี๋มสุราจนหลับไปในระหว่างหน้าที่ เป็นการกระทำโดยประมาทตามมาตรา 59 วรรคสี่ ยามจึงมีความผิดตามมาตรา 291

ข้อทดสอบ 20

ข้อ 1. แดงซึ่งลวดสองเส้นล้อมรอบที่ตักกล้า ปล่อยกระแสไฟฟ้าขนาด 220 โวลต์ เข้าไปในเส้นลวด เพื่อป้องกันไม่ให้หนูไปกินข้าวกล้า ดำไปหากบแล้วไปเหยียบสายลวด กระแสไฟฟ้าแล่นเข้าสู่ร่างกาย เป็นเหตุให้ดำถึงแก่ความตาย ดังนี้ แดงมีความผิดอย่างไร หรือไม

ข้อ 2. สามียกล้อภรรยา เอาแหวนเพชรของภรรยาไปซ่อน ต่อมาเกิดโลก เลย เบียดบังเอาแหวนนั้น ไปให้ญาติของตนเสีย ดังนี้ สามีมีผิดมิโทษอย่างไรหรือไม่

เฉลย 20

ข้อ 1. การที่แดงซึ่งลวดมีกระแสไฟฟ้า ย่อมสังเกตเห็นผลของการกระทำได้ว่าอาจมีคนหากบมาถูกลวดได้รับอันตราย ถือได้ว่าแดงมีเจตนาทำร้าย ดำตายเป็นผลจากการกระทำของแดง แแดงมีความผิดตาม ป.อาญา มาตรา 290

ข้อ 2. สามีมีความผิดฐานยกยอกตาม ป.อาญา มาตรา 352 เพราะการที่สามีหยอกล้อภรรยาโดยเอาแหวนเพชรของภรรยาไปซ่อนนั้น เป็นการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่น แล้วต่อมาเกิดโลก จึงเบียดบังเอาแหวนนั้นไปให้ญาติของตนเสีย อันเป็นการเบียดบังทรัพย์สินของบุคคลที่สามโดยทุจริตแล้ว แต่ไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 71 เพราะความผิดฐานยกยอกนี้ เป็นการกระทำที่สามีกระทำต่อภรรยา

ข้อทดสอบ 21

ข้อ 1. นายแมวมี่สาเหตุโกรธเคืองกับนายหมี เห็นรถจักรยานคันหนึ่งจอดอยู่ เข้าใจว่าเป็นของนายหมี จึงเอาค้อนไปทุบรถจนพังไป ความปรากฏภายหลังว่ารถคันนั้นไม่ใช่รถของนายหมี แต่เป็นรถของนายหมา ซึ่งเป็นน้องร่วมบิดามารดากับนายแมว ดังนั้น นายแมวมี่มีความรับผิดชอบทางอาญาอย่างไรหรือไม่

ข้อ 2. นายชื่อ นางกาก็อยู่ที่กินฉันทามีภริยา ไม่ได้จดทะเบียนสมรส นายชัวเพื่อนบ้านรู้ดีอยู่ กลับพานางกาก็ไปเที่ยวหลับนอน นายชือทราบเรื่องตามไปพบนายชัวและนางกาก็กำลังหลับนอนกันอยู่ในห้องของโรงแรม จึงใช้ปืนยิงนายชัว กระสุนปืนพลาดไม่ถูกนายชัวแต่เลยไปทะลุฝาห้อง แล่นไปถูกเต็กรับใช้ตาย นายชือได้มอบตัวและยื่นต่อตำรวจ โดยรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวนและชั้นศาลตลอดมา ดังนั้น นายชือมีความผิดจะต้องรับโทษอย่างไรหรือไม่

ข้อ 1. นายแมวมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตาม ป.อาญา มาตรา 358 นายแมวมีเจตนากระทำให้เสียทรัพย์ของนายหมี แต่ไปกระทำต่อทรัพย์ของนายหมาโดยสำคัญผิด มาตรา 61 บัญญัติว่าจะยกเอาความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้

นายหมาเป็นน้องร่วมบิดามารดาของนายแมว มาตรา 71 วรรคสองบัญญัติให้ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์เป็นความผิดอันยอมความได้ นอกจากนั้น ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

ข้อ 2. นายชื่อเจตนากระทำต่อนายชิว แต่ผลไปเกิดแก่เด็กรับใช้ของโรงแรมโดยพลาดไป ป.อาญา มาตรา 60 ให้ถือว่านายชื่อกระทำโดยเจตนาแก่เด็กรับใช้ของโรงแรม นายชื่อมีความผิดตามมาตรา 288 แต่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำความผิดโดยเหตุบันดาลโทสะตามมาตรา 72 ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ และนอกจากนี้ยังมีเหตุบรรเทาโทษ ศาลจะลดโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่นายชื่อนั้นอีกก็ได้

ข้อทดสอบ 22

ข้อ 1. ดำโกรธเพื่อน เห็นรถยนต์จอดอยู่ สำคัญว่าเป็นรถยนต์ของเพื่อน แต่ความจริงเป็นรถยนต์ของบิดาตนเอง ดำใช้สันปิ่นทูปและกระทกไปที่หลังคารถยนต์คันนั้นนบเสียหาย โดยลืมนึกไปว่าเป็นมีกระสุนบรรจุขึ้นล้าอยู่ ปืนได้ลั่นขึ้น กระสุนปืนแล่นไปถูกรถยนต์ของพี่ชายดำเสียหายอีกคันหนึ่งด้วย ดังนี้ ดำมีความผิดอย่างไรหรือไม่

ข้อ 2. นายเขียวไม่เคยลั้มรสสุรา วันหนึ่งได้ทดลองเสพย์ เกิดมีเมมาจนไม่สามารถรู้ผิดชอบ แล้วจ้างเด็กชายแก่นอายุหกขวบให้ไปลั้มกระเป่าลักทรัพย์นายขาว ขณะเด็กชายแก่นลั้มกระเป่า มืออยู่ในกระเป่า นายขาวรู้สึกตัวจึงผลักเด็กชายแก่น เด็กชายแก่นลั้มลงศีรษะแตก ดังนี้ นายเขียว เด็กชายแก่น นายขาว มีความผิดต้องรับโทษอย่างไรหรือไม่

เจดย 22

ข้อ 1. คำเจตนากระทำต่อเพื่อน แต่ได้กระทำต่อบิดาโดยสำคัญผิด จะยกเอาความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาไม่ได้ (ป.อาญา มาตรา 61) คำจึงมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ตาม ป.อาญา มาตรา 358 เป็นความผิดอันยอมความได้ตาม มาตรา 361 แต่เป็นการกระทำที่ผู้สืบสันดานกระทำต่อผู้บุพการี มาตรา 71 วรรคสอง บัญญัติว่าศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

การที่กระสุนปืนลั่นไปถูกรถยนต์อีกคันหนึ่งด้วยนั้น มิใช่เป็นการกระทำโดยพลาด แต่เป็นการกระทำโดยประมาท แม้ว่าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ทรัพย์ของผู้อื่นเสียหาย ก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด

ข้อ 2. นายเขียวเป็นผู้ใช้ให้กระทำความผิด ต้องรับโทษเสมือนตัวการ (ป.อาญา มาตรา 84) จะอ้างความมีนเมายกขึ้นเป็นข้อแก้ตัวไม่ได้ เพราะเสพย์เองโดยรู้ (มาตรา 66) เด็กชายแก่นมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ตาม ป.อาญา มาตรา 334, 80 แต่ไม่ต้องรับโทษตาม มาตรา 73

นายขาวไม่มีความผิด เพราะการกระทำของนายขาวเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย.

ข้อทดสอบ 23

ข้อ 1. คนร้ายเจตนาลักทรัพย์จักรยานของนายแดง เห็นรถจักรยานจอดอยู่ สำคัญว่าเป็นรถของนายแดง ได้เข็นรถจักรยานคันนั้นออกไป เมื่อเอาไปได้ประมาณสิบวาจึงรู้ว่ารถคันนั้นเป็นรถของเพื่อน ไม่ใช่รถของนายแดง จึงรีบเอารถจักรยานคันนั้นมาคืนไว้ที่เดิม ดังนี้ คนร้ายมีผิดมีโทษหรือไม่

ข้อ 2. สีเจตนาทำร้ายสา เห็นสายยืนอยู่ จึงใช้ก้อนอิฐขว้างไปที่ศีรษะสา สาหลบทันก้อนอิฐไม่ถูกสา แต่พลาดไปถูกรถยนต์ของสอนบุบเสียหาย ดังนี้ สีมีความผิดอย่างไรหรือไม่

เฉลย 23

ข้อ 1. คนร้ายลักรถจักรยานของเพื่อนโดยสำคัญผิดตาม ป.อาญา มาตรา 61 จะแก้ตัวว่าตนมิได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่ คนร้ายมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 เป็นความผิดสำเร็จ ต้องรับโทษ จะอ้างมาตรา 82 เป็นเหตุให้ไม่ต้องรับโทษไม่ได้

ข้อ 2. การกระทำของสีไม่ใช้การกระทำโดยพลาดตาม ป.อาญา มาตรา 60 สีมีความผิดฐานพยายามทำร้ายร่างกายสาตามมาตรา 295, 80 ที่สีขว้างก้อนอิฐพลาดไปถูกรถยนต์ของสอน ไม่ใช่กระทำโดยเจตนา จึงไม่เป็นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

ข้อทดสอบ 24

ข้อ 1. สามีสาเหตุโกรธเคืองสา เห็นสาเดินผ่านหน้าบ้าน จึงปล่อยสุนัขดุให้ไปกัดสา สุนัขกระโจนจะเข้ากัดที่คอสา สาจึงใช้มีดแทงสุนัขของสิดาย สี่และสามีมีความผิดประการใด หรือไม่

ข้อ 2. นายแดงและนางดำ สามีภริยาร่วมกันไปหลอกลวงนายเขียวผู้เป็นบิดาของนางดำว่า ตนเรียนวิทยาคมมาจนสามารถเสกธนบัตรฉบับเดียวให้เป็นสิบฉบับได้ นายเขียวเชื่อ จึงมอบธนบัตรให้ไปเป็นจำนวนหนึ่งพันบาทแก่สองสามีภริยาไป สองสามีภริยารับแล้ว ก็เอาไปใช้จ่ายเที่ยวเตร่ สองสามีภริยา (นายแดงและนางดำ) มีความผิดและต้องรับโทษอย่างใดหรือไม่.

ข้อ 3. เต๋อเจตนาทำร้ายตุ้ เห็นเต๋เดินมา สำคัญผิดว่าเป็นตุ้ จึงใช้ก้อนหินขว้างไปที่ดี แต่พลาดไปถูกดำซึ่งเป็นบิดาของเต๋อ บังเอิญก้อนหินถูกที่สำคัญ ดำตายเพราะพิษบาดแผล ดังนั้น เต๋อมีความผิดประการใด

เฉลย 24

ข้อ 1. สีใช้สุนัขเป็นปัจจัยในการทำร้ายสา ลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่กระทำไปไม่ตลอด จึงมีความผิดฐานพยายามทำร้ายร่างกาย ตาม ป.อาญา มาตรา 295, 80 สีไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ เพราะการกระทำเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตาม ป.อาญา มาตรา 68

ข้อ 2. นายแดงและนางดำ มีความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อาญา มาตรา 341 การกระทำความผิดของนางดำเป็นการกระทำที่ผู้สืบสันดานกระทำต่อผู้บุพการี นางดำจึงรับประโยชน์จาก ป.อาญา มาตรา 71 วรรคสอง คือ ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ (ความผิดฐานฉ้อโกงตามมาตรา 341 เป็นความผิดอันยอมความได้อยู่แล้วตามมาตรา 348)

ข้อ 3. เต๋อขวางดีเพราะสำคัญผิดตาม ป.อาญา มาตรา 61 จะยกความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่ เมื่อขวางดีแต่พลาดไปถูกดำ ป.อาญา มาตรา 60 ให้ถือว่าเต๋อเจตนากระทำแก่ดำ ซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำ จึงเป็นการฆ่าคนโดยไม่เจตนาตาม ป.อาญา มาตรา 290 วรรคแรก แต่จะลงโทษให้หนักขึ้นตามวรรคสองไม่ได้ เพราะเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ลงโทษหนักขึ้นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำกับบุคคลที่ได้รับผลร้าย

ข้อทดสอบ 25

ข้อ 1. นายเปรี๊ยะ นายชม ตกลงกันจะไปฆ่านายหวาน นายเปรี๊ยะมีปืน นายชมมีมีด เป็นอาวุธ ไปแอบซุ่มคอยดักรฆ่า เห็นนายเค็มเดินมา นายเปรี๊ยะสำคัญผิดว่าเป็นนายหวาน จึง ยกปืนขึ้นยิง นายชมรู้ว่าผิดตัว ได้ปิดปากกระบอกปืน กระสุนปืนไม่ถูกนายเค็มแต่พลาดไป ถูกนายจิตตาย ดังนี้ นายเปรี๊ยะ นายชม มีความผิดอย่างไรหรือไม่

ข้อ 2. นายเหม็นลอบเอาแหวนของภริยาไปให้นางสาวหอมคนรัก นางสาวหอมก็รับ ไว้โดยเข้าใจว่าแหวนนั้นเป็นแหวนของนายเหม็น ดังนี้ นายเหม็น นางสาวหอม มีความผิด อย่างไรหรือไม่

เคลย 25

ข้อ 1. นายเปรี๊ว นายชม เป็นตัวการฆ่า นายจืดโดยไตร่ตรองไว้ก่อนเป็นการกระทำโดยสำคัญผิดตาม ป.อาญา มาตรา 61 และพลาดตามมาตรา 60 มีความผิดตามมาตรา 289, 83

ข้อ 2. นายเหม็นมีความผิดฐานลักทรัพย์ตาม ป.อาญา มาตรา 334 แต่ทรัพย์เป็นของภริยา จึงไม่ต้องรับโทษตามมาตรา 71

นางสาวหอมรับแหวนไว้โดยไม่รู้ว่าเป็นของที่ได้มาโดยการกระทำความผิด จึงขาดเจตนาที่จะเป็นความผิดฐานรับของโจรตามมาตรา 357 นางสาวหอมไม่มีความผิด

ข้อทดสอบ 26

ข้อ 1. นายแส้เคยดื่มสุราวันละแก้วทุกวันไม่เคยเมา วันหนึ่งเกิดยามใจ ได้ดื่มสุราเข้าไปสองแก้ว โดยคิดว่าคงไม่เมาอย่างเคย แต่กลับเกิดมึนเมาจนไม่สามารถรู้ผิดชอบ เห็นทรัพย์สินของผู้อื่นวางอยู่ ไม่มีคนเฝ้าจึงฉกฉวยเอาทรัพย์สินนั้นไปโดยทุจริต แต่หารู้ไม่ว่าได้ฉกฉวยเอาไปซึ่งหน้าเจ้าของทรัพย์สินที่แอบดูอยู่ ดังนี้ นายแส้มีความผิดและมีโทษอย่างไรหรือไม่

ข้อ 2. นายโกธาเคยมีสาเหตุกับนางบัว เห็นหญิงคนหนึ่งนั่งหันหลังให้ เข้าใจว่าเป็นนางบัว จึงเข้าไปคำว่า "ดอกทอง" หญิงคนนั้นตกใจที่มีคนมาคำตน ได้เหลียวหน้าไปดู ปรากฏว่าเป็นหญิงอื่น ไม่ใช่นางบัวคนที่นายโกธาต้องการคำ เมื่อเป็นดังนั้น นายโกธาก็เลยขอโทษหญิงนั้น ดังนี้ นายโกธามีความผิดอย่างไรหรือไม่

เคลือบ 26

ข้อ 1. นายแส้มีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 ไม่ผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตามมาตรา 336 เพราะแม้จะลักทรัพย์โดยฉกฉวย แต่ไม่มีเจตนาเอาซึ่งหน้า นายแส้มิได้รับยกเว้นโทษตามมาตรา 66 เพราะความมีนเมาไม่ได้เกิดโดยนายแส้มิรู้ว่าสุราจะทำให้มีนเมา

ข้อ 2. นายโกธาเจตนาดูหมิ่นซึ่งหน้านางบัว แต่ได้กระทำต่อหญิงอื่นโดยสำคัญผิดประมวลกฎหมายอาญามาตรา 61 นายโกธาจะยกเอาความสำคัญผิดมาแก้ตัวว่าตนมิได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่ นายโกธามีความผิดมาตรา 393 การขอโทษเป็นการภายหลังที่ความผิดได้กระทำสำเร็จไปแล้ว

ข้อทดสอบ 27

ข้อ 1. นายชวैयाกได้สร้อยคอทองคำของนางเฟือก จึงเข้าไปในห้องนอนของนางเฟือกตอนเที่ยงคืน นางเฟือกสวมสร้อยคอนอนหลับอยู่กับนายमितสามี ห้องนอนมืด นายชวैयाกมองไม่เห็น จึงใช้มือคลำที่คอนายमितโดยคิดว่าเป็นคอของนางเฟือก นายमितตกใจตื่นขึ้น นายชวैयाกหนีไป ดังนี้ นายชวैयाกมีความผิดประการใดหรือไม่

ข้อ 2. นายแดงต้องการจะทำร้ายนายขาว เห็นนายดียืนอยู่ข้าง ๆ นายขาว จึงผลักนายดีให้ไปชนนายขาว แต่พลาดไม่ถูกนายขาว โดยนายดีเข้าไปถูกนายดำซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน นายดำล้มลง คอหักตาย ดังนี้ นายแดง นายดี มีความผิดอย่างไรหรือไม่

เคล็ด 27

ข้อ 1. นายช้วมีความผิดฐานบุกรุกในเวลากลางคืนตาม ป. อาญา มาตรา 364 ประกอบกับมาตรา 365 (3) และมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเวลากลางคืนและในเคหสถานตามมาตรา 335 (1) และ (8) ประกอบ มาตรา 80

การบุกรุกเข้าไปเพื่อลักทรัพย์เป็นกรรมเดียวต้องด้วยกฎหมายหลายบทตามมาตรา 90 ใช้กฎหมายบทที่มีโทษหนักลงโทษ

ข้อ 2. นายแดงเป็นตัวการ เจตนาทำร้ายนายขาวโดยใช้ตัวนายดีเป็นปัจจัยในการทำร้าย แต่ผลของการกระทำเกิดแก่นายดำโดยพลาดไป ป. อาญา มาตรา 60 ให้ถือว่านายแดงกระทำโดยเจตนาแก่นายดำ นายแดงจึงมีความผิดตาม ป. อาญา มาตรา 290

นายดีไม่มีความผิด เพราะไม่ใช่การกระทำของนายดี

ข้อทดสอบ 28

ข้อ 1. นายเมฆาอาฆาตนายพฤษภา ใครจะหยามน้ำหน้านายพฤษภา เมื่อเดินสวนทางกับนายมิถุนาในเวลากลางคืน นายเมฆาสัญญาว่าเป็นนายพฤษภา จึงดำเนินไปซึ่งหน้าว่า “ไอ้สัตว์นรก” ดังนี้ นายเมฆามีความผิดอย่างไรหรือไม่

ข้อ 2. เวลากลางคืนตึกสังกัด สามีนอนอยู่ชั้นบนของเรือน ส่วนภรรยาอนฝ้าสินค้าอยู่ชั้นล่าง ต่างหลับกันแล้ว มีเสียงสุนัขเห่ากระโชก ภรรยาตื่นขึ้นลุกไปแอบฝาลำแพนดูคนร้ายที่ชั้นบนซึ่งเป็นห้องนอนของสามี ในห้องมืดสนิท สามีตื่นขึ้นเห็นคนยืนอยู่ที่ฝาลำแพนเข้าใจว่าเป็นคนร้าย จึงหยิบมีดที่วางอยู่ใกล้ ๆ ฟันไปหนึ่งที ถูกภรรยาถึงแก่ความตาย ดังนี้ สามีมีความผิดอย่างไรหรือไม่

เฉลย 28

ข้อ 1. นายเมษาดูหมิ่นซึ่งหน้าผู้อื่น มีความผิดตาม ป. อาญามาตรา 393 การที่นายเมษาเจตนาจะดูหมิ่นนายพฤษภา แต่ได้ดูหมิ่นต่อนายมิถุนาโดยสำคัญผิด มาตรา 61 บัญญัติว่าจะยกความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่

ข้อ 2. ถ้าข้อเท็จจริงมีอยู่ คือภรรยาเป็นคนร้าย ถือได้ว่าเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงตาม ป. อาญา มาตรา 68 แล้ว จึงมีสิทธิป้องกันได้ ไม่ต้องพุดจาใต้ถามหรือรอให้ผู้นั้นแสดงกิริยาว่าจะเข้ามาประทุษร้ายก่อน และสามีไม่รู้ว่าคนที่เข้าใจว่าเป็นคนร้ายนั้นจะมีอาวุธร้ายแรงหรือไม่ สามีพ้นไปทีเดียวเป็นการพอสมควรแก่เหตุ ยังไม่พอถือว่าการกระทำของสามีเกิดขึ้นด้วยความสำคัญผิดในข้อเท็จจริงโดยประมาทดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 62 สามีไม่มีความผิด (ฎีกาที่ 51/2512)

ข้อทดสอบ 29

ข้อ 1. สามีไปพบชายชู้กำลังทำชู้กับภริยาของตน จึงใช้ปืนยิงไปที่ชายชู้ แต่พลาด กระสุนแล่นไปถูกบุตรซึ่งนอนหลับอยู่ได้รับอันตรายสาหัส ดังนี้ สามีมีความผิดอย่างไรหรือไม่

ข้อ 2. นายดำเห็นหญิงนั่งหันหลังให้ เข้าใจว่าเป็นนางสาวโสมที่ตนหลงรักอยู่ข้างเดียว จึงถือโอกาสเข้าไปกอดจูบหญิงนั้น หญิงโวยวายขึ้น ปรากฏว่าหญิงนั้นไม่ใช่นางสาวโสม แต่เป็นนางสาวแสงซึ่งนายดำไม่เคยรู้จักมาก่อนเลย ดังนี้ นายดำมีความผิดอย่างไรหรือไม่

เฉลย 29

ข้อ 1. สามียิงชายชู้เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 ไม่มีความผิด ที่ยิงพลาดไปถูกบุตร เป็นการกระทำโดยพลาดตามมาตรา 60 ทำให้บุตรได้รับอันตรายสาหัสนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย สามียิงจึงไม่มีความผิด

ข้อ 2. นายดำกระทำอนาจารแก่นางสาวแสง เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 278 แม้ว่านายดำเจตนากระทำต่อนางสาวโสม แต่ได้กระทำต่อนางสาวแสงโดยสำคัญผิด มาตรา 61 ก็ได้บัญญัติว่าจะยกความสำคัญผิดเป็นข้อแก้ตัวว่ามีได้กระทำโดยเจตนาหาได้ไม่

• 3424 •